

Samarbejdsmodel for videnoverførsel fra det specialicerede til det basale palliative niveau

"Hvordan et menneske dør, forbliver i minderne, hos de der lever videre".

| Best practice for samarbejde mellem en kommune, et hospice og en social- og sundhedsskole baseret på erfaringer fra projektet "Det gode palliative forløb" 2019-2022

Denne folder indeholder en samarbejdsmodel for videnoverførsel om palliation fra det specialiserede til det basale palliative niveau. Modellen er den erfarede best practice fra det treårige samarbejdsprojekt "Det gode palliative forløb" – 2019-2022 – mellem Ringkøbing-Skjern Kommune, Anker Fjord Hospice og Social- og Sundhedsskolen Midt- og Vestjylland.

Formålet med samarbejdet har været at fremme muligheden for, at borgerne i Ringkøbing-Skjern Kommune oplever gode palliative forløb ved at øge de sundhedsfaglige medarbejdere i Ringkøbing-Skjern Kommunes palliationsfaglighed.

Logikken har været:

- **De sundhedsfaglige medarbejdere øger deres viden om palliation**
- **De sundhedsfaglige medarbejdere anvender den nye viden i praksis**
- **Kommunens borgere får fremmet muligheden for at opleve gode palliative forløb**

Ringkøbing-Skjern Kommune, Anker Fjord Hospice og Social- og Sundhedsskolen Midt- og Vestjylland har med andre ord samarbejdet om at opkvalificere Ringkøbing-Skjern Kommunens sundhedsfaglige medarbejdere med det formål at gøre en forskel for kommunens borgere med palliative behov.

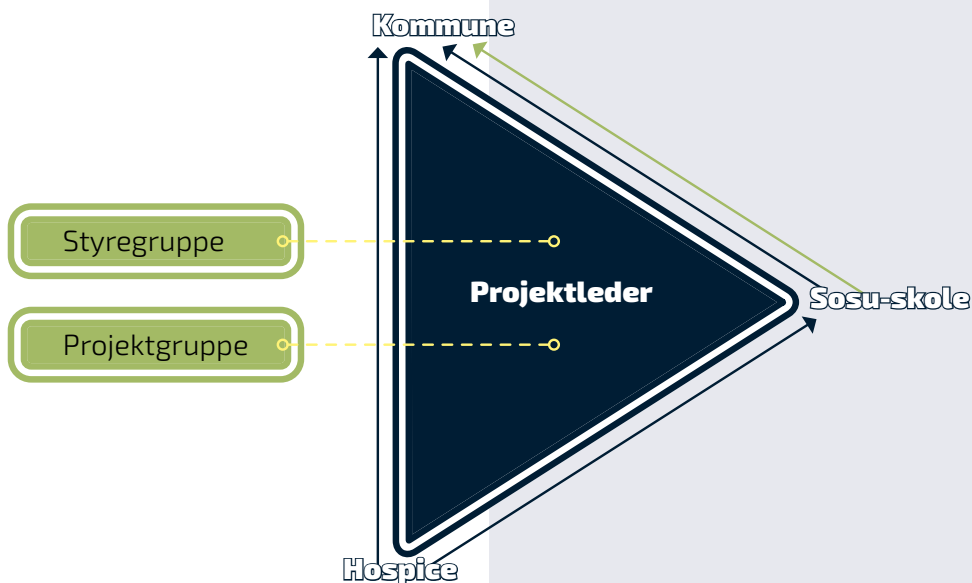
Vi ønsker, med udgivelsen af denne best practice samarbejdsmodel, at inspirere lignende aktører og give dem et godt afsæt for at indgå et tilsvarende samarbejde. Du vil få et overordnet overblik over vores samarbejde og de vigtigste erfaringer, vi har gjort os. Grundige beskrivelser kan du finde i evalueringsrapporten, som du kan rekvirere ved henvendelse.

Af projektets evaluering fremgår det, at projektet har medført en markant forandring hos de sundhedsfaglige medarbejdere i kommunen. Det er oplevelsen blandt både ledelsen og medarbejderne selv, at de har fået mere viden – og at den anvendes i den daglige praksis.

Særligt er forandringen sket blandt social- og sundhedshjælpere og social- og sundhedsassistenter. De har fået øjnene op for den store rolle, de spiller i det palliative arbejde. De opleves at være mere bevidste om palliation, og de deltager mere i det palliative arbejde. Samtidig opleves de at have større sikkerhed, faglig stolthed og arbejdsglæde.

Kommunens pårørende var allerede meget tilfredse med den palliative indsats deres kære modtager, før projektet startede. Det har projektet ikke ændret på. Uanset er det vores klare opfattelse, at projektet har gjort en positiv forskel for borgerne med palliative behov set i lyset af den forandring, der er sket blandt de sundhedsfaglige medarbejdere. At deres mulighed for at opleve gode palliative forløb er blevet fremmet.

I Samarbejdsmodellen

Samarbejdet:

Samarbejdet indledes med udpegningen af en styregruppe og en projektgruppe på tværs af de tre aktører. Styregruppen er projektets besluttende organ – bestående af ledere og konsulenter. Projektgruppen er projektets faglige organ – bestående af medarbejdere med særlige funktioner ud i det palliative arbejde.

Projektleder ansættes af styregruppen og har ansvar for samarbejdet og projektets

daglige drift. For at kunne lede samarbejdet er det en forudsætning, at projektleder gives en grundig introduktion til de tre aktørers organisationer, der er vidt forskellige.

Samarbejdet er opdelt i fire samarbejdsfaser. Hver samarbejdsfase afsluttes, før den næste begynder. På de kommende sider beskrives samarbejdsfasernes indhold og opmærksomhedspunkter.

I Samarbejdsfaserne

Videnoverførslen:

Det, der samarbejdes om, er opkvalificeringen af kommunens sundhedsfaglige medarbejdere. Videnoverførslen om palliation har en retning fra det specialiserede niveau mod det basale niveau. Dels fra hospice direkte til kommunen, og dels fra hospice til social- og sundhedsskolen. Social- og sundhedsskolen overfører den viden, de har fået fra hospice videre til kommunen og har samtidig egen viden, de kan overføre.

I Afgrænsningsfasen

I afgrænsningsfasen samarbejdes der om at udvælge de faglige fokusområder, der skal videnoverføres til kommunens sundhedsfaglige medarbejdere. Hvilken viden er der behov for at medarbejderne opkvalificeres i, for at borgernes mulighed for at opleve gode palliative forløb fremmes? Kommunens borgere og sundhedsfaglige medarbejdere inddrages i valget.

Aktiviteter

- Tre workshops med henholdsvis **1)** resourcepersoner i palliation fra de tre aktører, styregruppen og projektgruppen, **2)** udvalgte sundhedsfaglige medarbejdere og **3)** ældrerådet og pårørende til afdøde
- Interview af borgere med palliative behov
- Afsluttende workshop, hvor styregruppen og projektgruppen udvælger de faglige fokusområder

Vigtige opmærksomhedspunkter

- Fokusområderne og begrundelsen for dem skal kommunikeres ud til alle projektdeltagere
- Andre aktuelle faktorer, som f.eks. samarbejdsaftaler på palliationsområdet med Regionen, kan inddrages

I Opkvalificeringsfasen

I opkvalificeringsfasen samarbejdes der om at organisere og planlægge opkvalificeringen af kommunens sundhedsfaglige medarbejdere i de valgte faglige fokusområder. Medarbejderne inddrages i målgrupperne elever, social- og sundhedshjælpere/-assistenter og sygeplejersker/terapeuter.

Aktiviteter

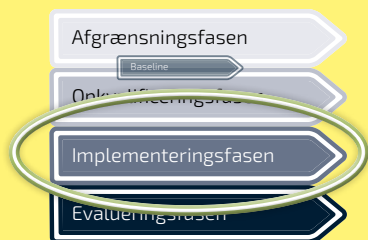
- SOSU-skolers undervisere opdateres palliationsfagligt tre dage på hospice
- Hospice inddrages i SOSU-skolens undervisning af eleverne
- SOSU-skolen udbyder tre dages AMU-kursus i palliation til kommunens uddannede social- og sundhedshjælpere/-assistenter. Hospice inddrages i undervisningen
- Sygeplejersker og terapeuter tilbydes virtuel undervisning i palliation. Et emne og en time ad gangen. Hospice og SOSU-skolen deles om undervisningen ud fra kompetencer
- Sygeplejersker og terapeuter med særlige palliationsfaglige funktioner tilbydes to dages væredygtighedstræning fra hospice

Vigtige opmærksomhedspunkter

- AMU-kurset kan afholdes virtuelt, hvis flere medarbejdere sidder sammen i et uforstyrret lokale med it-udstyr, der fungerer
- Kommunen bør udpege en kursusleder fra hver enhed (leder eller sygeplejerske). Kursuslederne fordeles over AMU-kurserne, har ansvar for at gøre kurset praksisnært og for at samle op på viden i enheden, når alle har været på kursus
- Den virtuelle undervisning af sygeplejerskerne/terapeuterne optages, så ikke alle behøver at deltage live
- Kommunens ledergruppe skal afklare, hvilke medarbejdere, der har behov for opkvalificering, og hvordan det kan prioriteres
- Planlæg kurserne, så de passer ind i medarbejdernes øvrige arbejdsforhold

I Implementeringsfasen

I implementeringsfasen samarbejdes der om at understøtte kommunens enheder i at implementere viden fra opkvalificeringsfasen i praksis – og dermed gøre en forskel for borgerne med palliative behov.

Aktiviteter

- Hver enhed skal sætte sig et mål for implementeringen af et nyt palliativt tiltag. Målet kan være at implementere flere redskaber/metoder som en fast del af møder om borgerne samt et konkret redskab eller en konkret metode i en specifik praksis. Projektleder tilbyder enhederne sparring
- SOSU-skolen og hospice tilbyder enhederne ekstra undervisning i specifikke palliationsfaglige emner
- Projektgruppen udarbejder et kompendium med viden fra opkvalificeringsforløbene

Vigtige opmærksomhedspunkter

- Målet bør være konkret, overskueligt og passe med enhedens øvrige praksis
- Vælg et mål, der giver mening for medarbejderne og inddrag gerne medarbejderne i valget
- Udpeg en ansvarlig for implementeringen af målet
- Giv enhederne god tid til at implementere deres mål, og gerne med statusop-samling undervejs

I Evalueringsfasen

Evalueringsfasen har til formål at vurdere effekten af samarbejdet om videnerførelse. Der måles på, hvorvidt henholdsvis social- og sundhedshjælperne/-assistenterne og sygeplejerskerne/terapeuterne har fået mere viden og om tillært viden anvendes i praksis. Der måles på de pårørendes oplevelse af det palliative forløb "by proxy" for afdøde borgere.

Aktiviteter

- Baseline måling via spørgeskema med udgangspunkt i de valgte faglige fokusområder
- Afsluttende måling via spørgeskema med de samme spørgsmål som i baseline-målingen samt eventuelle supplerende spørgsmål
- Opfølgning via interview med enhederne i forhold til opnåelsen af implementerings-målet
- Evalueringsrapport udarbejdet ud fra de tre ovenstående aktiviteter

Vigtige opmærksomhedspunkter

- Afprøv spørgsmålene på udvalgte modtagere for at sikre, at de forstås korrekt
- Spørg kun medarbejdere, der deltager i opkvalificeringsforløb
- De pårørende har svært ved at svare på spørgsmål, hvor de skal forestille sig afdødes oplevelse. Spørg konkret og direkte til deres egen oplevelse – og uden brug af fagord

Vi fortsætter vores gode samarbejde

"Se på mig, hør på mig, bliv hos mig" – Cicely Saunders

Styregruppen består og vil fremadrettet mødes en gang årligt for at fortsætte det gode samarbejde.

Du er altid velkommen til at henvende dig og høre mere om vores samarbejds erfaringer fra projekt "Det gode palliative forløb".

Henvendelse kan ske til:

Dorthe Gammelgaard Jensen,
Leder af Faglig drift og Udvikling, Sundhed og Omsorg, Ringkøbing Skjern Kommune

Herdis Hansen,
Hospicechef på Anker Fjord Hospice, Hvide Sande

Anette Bach Nielsen,
Afdelingsleder, Social- og Sundhedsskolen
Midt- og Vestjylland, Herning

Else Katrine Pedersen,
Sygeplejefaglig konsulent, Faglig drift og Udvikling, Sundhed og Omsorg, Ringkøbing Skjern Kommune